

je po Toulminovem mnenju veljaven postopek konstrukcije posameznega, konkretnega argumenta.

1. Prvi korak v argumentaciji je formuliranje nekega stališča, ki je lahko bodisi trditev, mnenje, sodba, pogled na kako stvar ali kaj petega. Človek, ki izrazi stališče o kaki stvari, po Toulminu nase prevzame obvezo, da bo to stališče branil, če bo napadano ali izpodbijano. Z drugimi besedami povedano to pomeni: človek, ki je izrazil neko stališče, ga mora biti sposoben tudi braniti oz. utemeljiti, če je to potrebno. Toulmin takšno stališče imenuje *trditev* (mi smo ji dosedaj, v skladu z dolgo tradicijo, rekli *sklep*).

2. In kako lahko trditev, ki je bila napadena, (o)branim? Eden od načinov – eden od najbolj samoumevnih, spontanih načinov – je, da se sklicujemo na *dejstva* (ponovno, mi smo jih imenovali *argumenti* oz. *premise*), na katerih takšna trditev temelji. Seveda se lahko zgodi, da bo tisti, ki trditvi oporeka, oporekal tudi dejstvom, s katerimi trditev utemeljujemo. Zato moramo pri sleherni argumentaciji misliti tudi že na *pripravljalni* korak, ki bo zavrnil morebitne ugovore.

3. Mogoče je tudi, da bo naš nasprotnik dejstva, na katerih utemeljujemo svojo trditev, sicer sprejel kot točna oz. sprejemljiva, hotel pa bo vedeti, *kako* smo od teh dejstev prišli do naše trditve. V tretjem koraku moramo torej poskrbeti za *utemeljitev*, ki pojasni, kako smo na podlagi uporabljenih dejstev prišli do svoje trditve. Utemeljitev ima ponavadi obliko splošne trditve, ki se sklicuje na kako pravilo, splošno sprejet princip ali maksimo in ima ponavadi obliko tipa »če (dejstva), potem (trditev)«. Utemeljitev torej deluje kot nekakšen most med dejstvi in trditvijo in je po obliki (in definiciji) pravzaprav enaka splošni, neizrečeni premisi retoričnega silogizma. Je torej neka-kšna občost, splošnost, *skupno mesto* (tistega, ki argumentira, in tistega, ki mu je argumentacija namenjena) oz. *topos*.

Toulmin tudi sam ugotavlja, da je pogosto težko ločiti med *dejstvi* in *utemeljitvijo*, saj lahko isti stavek (ista trditev) nekega jezika včasih izraža dejstva, spet drugič pa utemeljitev. Vendar pa je strukturno – v okviru danega konkretnega argumenta – razlika več kot jasna: na dejstva se sklicujemo *eksplicitno*, na utemeljitev pa le *implicitno* (ne da bi jo vsakokrat, če nismo po njej eksplicitno povprašani, ubesedili), saj bi vsakokratno sprotno ubesedenje utemeljitve preprosto onemogočalo komunikacijo, kakor jo poznamo v vsakdanjem življenju.

Oglejmo si zdaj primer konstrukcije argumentacije po opisani Toulminovi shemi. Ta shema je za naše namene, namene pedagoškega diskurza, didaktično še posebej zanimiva, saj nam ne omogoča le konstrukcije